

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

“STATISTIKA”
fanining
O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400000	- Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	60411200	- Menejment(tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Qarshi – 2022

Fan (modul) kodi (STATIS6)	O'quv yili 2022-2023	Semestr IV	ECTS krediti 4	
Fan (modul) turi Ma'bury	Ta'lim tili o'zbek		Haftalik dars soati 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Statistika	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni			
<p>Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda statistika fani, metodi va amaliyoti sohasidagi chuqur kasbiy bilimlar va zaruriy o'quv malakasini shakllantirishdir. Fanning vazifasi – talabalarda statistika predmeti va metodi, uning ahamiyati va roli haqida chuqur bilimga va tasavvurga ega bo'lish, statistikaning nazariy, uslubiy va amaliy masalalarini har taraflama o'rganish.</p> <p>Fanning asosiy vazifalari quyidagilarni o'z ichiga oladi:</p> <p>-O'zbekistonda davlat statistikasining tashkil etilishi, uning "Rasmiy statistika tog'risida"gi Qonundan kelib chiqadigan vazifalari va xuquqlarini bilishi;</p> <p>-statistik kuzatishning mohiyati, turlari, dasturiy-uslubiy va tashkiliy masalalarini o'rganish;</p> <p>-statistik kuzatish ma'lumotlarini svodkalash va guruhlash hamda uning natijalarini statistik jadvallarda ifodalay olish;</p> <p>-taqsimot gatorlarini tuzish va tahlil qilish usullarini egallash;</p> <p>-statistik ko'rsatkichlar, ularning turlari va shakllari, taqqoslash yo'llari; -tanlama kuzatishning mohiyati, nazariy va amaliy masalalari, tanlanmaning representativligini baholash yo'llarini bilish, ilmiy va tajribaviy gipotezalarni statistik tekshirish va yechimlarni olish usullarini egallash;</p> <p>-bozor hodisalari o'rtasidagi sabab-oqibat bog'lanishlarini ochish uchun korrelyatsion-regression tahlilni qo'llay olish;</p> <p>-dinamika gatorlarini tuzish va tahlil qilish uslubiyatini bilish;</p> <p>-statistika amaliyotida qo'llaniladigan iqtisodiy indekslarni hisoblash.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>III. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>I-mavzu. Statistika fanining predmeti va uslub. Statistika kuzatish uslubiyati. Statistikaning paydo bo'lish tarixi va rivojlanish bosqichlari. Statistika so'zi ko'p qirrali tushuncha sifatida va uni turli mazmunlarda ishlatilishi. Statistika - ilm-fan tarmog'i, amaliy faoliyat sohasi, raqamlarda ifodalangan ma'lumot (axborot), bilim yo'nalishi.</p> <p>Statistika fani predmeti va uning o'ziga xos xususiyatlari. Statistika fanining nazariy asoslari. Statistik tadqiqot uslubiyati va uning jihatlari. Tasviriyy va induktiv statistika, ularning maqsad va vazifalari. Statistika fanining boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi.</p> <p>Statistik kuzatish mohiyati va ahamiyati. Statistik kuzatish dastur - uslubiy va tashkiliy masalalari. Kuzatish maqsadi va vazifalari. Kuzatish ob'ekti va birligi. Hisob birligi. Kuzatish dasturi. Statistik formulalar va yo'riqnomalar. Kuzatish joyi. Kuzatish kritik payti va muddati. Statistik kuzatish shakllari, turlari, usullari va</p>				

<p>ularning o'ziga xos xususiyatlari. Hisob, maxsus tashkil etilgan kuzatishlar, ro'yxatlar.</p> <p>Hozirgi zamon O'zbekiston Respublikasi Davlat statistikasi va xalqaro statistika tashkilotlari. O'zbekiston Davlat statistika qo'mitasi, uning tuzilishi, funksiyalari va xuquqlari. Davlat statistika qo'mitasini mahalliy tashkilotlari, ularning tuzilishi va vazifalari.</p> <p>2-mavzu. Statistik jamlash va guruhlash. Statistika jadval va grafiklar.</p> <p>Statistik jamlashning mazmuni va uni masalalari. Jamlash tushunchasini tor va keng ma'nolarda talqin etish.</p> <p>Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni tahlil qilishda ahamiyati. Guruhlash turlari. Statistik to'plam tuzilishi va ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi bog'lanishlarni urganishda guruhlash usulini qo'llash ahamiyati.</p> <p>Statistik ko'rsatkichlarni taqdim etishning asosiy usullari: matnda so'z bilan bayon qilish, jadval va grafiklar shaklida tasvirlash. Matnda taqdim etish nuqsonlari.</p> <p>Jadval - statistikaning asosiy so'z turkumi sifatida. Statistik jadval mohiyati va uni tarkibiy unsurlari. Jadval skeleti. Jadval egasi va kesimi. Jadval makeri Jadval sarlavhasi. Statistik ko'rsatkichlarni grafiklarda tasvirlash ahamiyati va uni afzaliliklari.</p> <p>3-mavzu. Statistik ko'rsatkichlar. O'rta miqdorlar.</p> <p>Statistik ko'rsatkichlarning mohiyati va ahamiyati. Statistik ko'rsatkichlarning ajralmas tarkibiy unsurlari (sifat va miqdor tomonlarning mavjudligi; zamon va makonga bog'liqligi).</p> <p>Mutlaq ko'rsatkichlar va ularni turlari. Mutlaq ko'rsatkichlarni ifodalash shakllari: natural, mehat va qiymat ko'rsatkichlari.</p> <p>Nisbiy ko'rsatkichlar - statistik tahlil yo'llidagi birinchi qadam sifatida ekanligi. Dinamika va tuzilma viy sijlislar o'rtasidagi bog'lanish va uning ahamiyati.</p> <p>O'rta miqdorlar mohiyati va ularni iqtisodiy tahlildagi ahamiyati. O'rta miqdor turlari va shakllari.</p> <p>O'rta arifmetik miqdor mohiyati va uni qo'llash shart-sharoitlari. Oddiy va tortilgan o'rta arifmetik miqdorlar. O'rta arifmetik xossalari. O'rta arifmetikni "shartli moment" va "yig'indi" usullari yordamida hisoblash.</p> <p>O'rta garmonik miqdorning mohiyati va uni qo'llash shart-sharoitlari.</p> <p>4-mavzu. Variatsiya ko'rsatkichlari.</p> <p>Variatsiyaning mohiyati va uni statistik urganish zarurligi. Variatsiya me'yori. Variatsion kenglik. O'rta miqdor tafovut. Dispersiya va o'rta kvadratik tafovut. Taqsimot gatorlarida guruhlash oraliqi karratligini aniqlash uchun o'rta kvadratik tafovutni qo'llanish. Kvarrtl tafovut. Ossillyatsiya ko'effitsiyenti. Variatsiya ko'effitsiyenti. Noteksilik me'yori va uni to'qinachilik sanoatida qo'llanishi. Assimetriya va eksses ko'rsatkichlari.</p> <p>5-mavzu. Tanlama kuzatish.</p> <p>Tanlama kuzatish mohiyati, uni qo'llash sabablari va afzaliliklari. Tanlama kuzatishni statistika amaliyotida qo'llash mumkinligining nazariy asoslari.</p>
--

Tanlama kuzatish reprezentativlik xatosi. O'rtacha kvadratik va chegaraviy xatolar. Tanlama kuzatish xatosini baholashda normal taqsimotning ahamiyati. Tanlama kuzatish natijalarini bosh to'plamga tarqatish usullari.

Reprezentativ tanlama kuzatishni tashkil etish yo'llari: ta'sodifiy tanlama kuzatish; mexanik tanlama kuzatish; tipik tanlama kuzatish; seriyali tanlama kuzatish; kombinatsion tanlama kuzatish.

6-mavzu. Regression va korrelyatsion tahlil.

Jitimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi o'zaro bog'lanishlarni urganish ahamiyati va ularni statistik tadqiq qilish zarurligi. O'zaro bog'lanishlar turari: funksional va korrelyatsion bog'lanishlar, ularning o'ziga xos xususiyatlari. Korrelyatsion-regression tahlil - hodisalar o'rtasidagi sabab-oqibat bog'lanishlarni statistik urganish usuli, uning asosiy vazifalari va qo'llash shart-sharoitlari.

Juft chiziqli korrelyatsiya. Chiziqli korrelyatsiya koeffitsiyentini hisoblash formulalari. Chiziqli korrelyatsiya koeffitsiyenti va regressiya tenglamasi parametrlarining ishonchligini normal va Student taqsimotlari yordamida baholash yo'llari.

7-mavzu. Dinamikani statistik o'rganish usullari.

Jitimoiy-iqtisodiy hodisalar dinamikasini urganish ahamiyati va uni statistik tadqiq qilish zarurligi.

Dinamika gatorlari mohiyati va turlari. Dinamika gatorlarini tuzish qoidalari. Dinamika gatorlarini tahlil qilish ko'rsatkichlari. Dinamika gatorlari o'rtacha ko'rsatkichlarini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari.

Dinamika gatorlarida mavsumiy tebranishlarni statistik o'rganish usullari. Mavsumiylik indeksi. Mavsumiy tebranishli dinamika gatorlari trend tenglamasini tuzish masalasi.

8-mavzu. Iqtisodiy indekslar.

Iqtisodiy indekslarning mohiyati va ahamiyati. Iqtisodiy indekslarning tasniflari. Individual indekslar - nisbiy miqdorlar ekanligi.

Umumiy indekslarni sintetik va analitik konsepsiya (nazariya)lari, ularning o'ziga xos xususiyatlari. Agregat indekslar va ularni tuzish tartibi. Laspeyres va Paashe agregat indekslari hamda ularning xossalari. O'rtacha arifmetik va o'rtacha geometrik indekslar hamda ularni qo'llash shart-sharoitlari.

Indeksni test nazariyasi. Fisher ideal indeksi va uning xos jihatlari.

9-mavzu. O'zbekiston milliy hisoblar tizimi - iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.

Milliy hisoblar tizimi haqida tushuncha. Iqtisodiy rivojlanish darajasini va dinamikasini xarakterlaydigan o'zaro bog'liq bo'lgan ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimi hisoblamalari tasnifi va ularni tuzish tamoyillari.

Daromadlarni hosil bo'lish hisoblamasining ko'rsatkichlari va uning o'ziga xos xususiyatlari. Yalpi ichki mahsulot - milliy hisoblar tizimining asosiy ko'rsatkichi. Yalpi milliy daromadni taqsimlash va qayta taqsimlash.

10-mavzu. Aholi va mehnat bozori statistikasi.

Aholi soni va tarkibini statistik o'rganish. Aholini jinsi, millati, oilaviy holati, ma'lumotli darajasi va boshqa belgilar bo'yicha o'rganish. Aholining tabiiy va mexanik harakati statistikasi. Aholining tabiiy va mexanik harakati haqida

tushuncha. Aholining tabiiy harakatini ifodalovchi absolyut va nisbiy ko'rsatkichlar: tug'ilishi, vafot etishi, tabiiy o'sishi. Aholi migratsiyasining absolyut va nisbiy ko'rsatkichlari. Nikohdan o'tish va undan o'chish ko'rsatkichlari.

Iqtisodiy faol aholi tushunchasi. Uning soni va tarkibi. Bandlilik va ishizlik statistikasi. Iqtisodiy no'faoi aholi tushunchasi. Uning soni va tarkibi. Mehnat resurslari statistikasi. Mehnat resurslari sonini hisoblash usullari. Mehnat resurslari balanslari. Uning sxemasi va ko'rsatkichlar tizimi, uni tahlil qilishning asosiy yo'llari. Korxonalar va tashkilotlarning xodimlarini asosiy va asosiy bo'lmagan faoliyatlari bo'yicha taqsimlashi. Sanoat, qishloq xo'jaligi va boshqa tarmoqlardagi asosiy xodimlar kategoriyalari. Iqtisodiyot tarmoqlarida band bo'lgan xodimlar soni. Ro'yxatdagi va ishga kelgan xodimlar soni. O'rtacha ro'yxatdagi, ishga kelgan va amalda ishlagan xodimlar sonini hisoblash usullari. Ishchi kuchi harakati statistikasi. Ishchi kuchi soni balanslari. Ishga qabul qilish va ishdan bo'shatishning asosiy va nisbiy ko'rsatkichlari. Ish kuchining qo'nimsizligi va doimiyligi. Ish vaqti fondlarining tarkibi. Ish davri va ish kunining o'rtacha uzunligi va ulardan foydalanish ko'rsatkichlari. Umumiy ishlangan ish vaqti hajmiga ta'sir etuvchi omillar.

11-mavzu. Yalpi ichki mahsulot statistikasi.

Yalpi ichki mahsulot hajmini hisoblash usullari. Asosiy kapitalni yalpi jamg'arish. Material ayilama mablag'lar zahiralarning o'rtishi.

Tovar va xizmatlarning sof eksporti. Nominal va real yalpi ichki mahsulot. Ayrin tarmoqlar mahsulotlari hajmini hisoblashning o'ziga xos xususiyatlari.

12-mavzu. Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari.

Dj Xinksnung daromad haqidagi ta'limoti. Yangi MHTda Dj Xinksnung ta'limotiga kiritilgan aniqliklar. Nominal va real daromad. Daromad haqidagi ta'sir etuvchi ekstensiv va intensiv omillar.

Milliy daromadni taqsimlash, qayta taqsimlash va oxirgi foydalanish statistikasi. Yalpi milliy daromad, sof milliy mavjud daromad, yalpi milliy jamg'arish, sof milliy jamg'arish ko'rsatkichlari statistikasi.

13-mavzu. Milliy boylik va tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi.

Tashqi iqtisodiy aloqalar statistikasining o'rganish obyekti va ko'rsatkichlar tizimi. Eksport va importni hisoblashning umumiy va maxsus tizimi. Tashqi iqtisodiy faoliyatni statistik o'rganish usullari.

To'lov balans tizimining asosiy tamoyillari. Xalqaro investitsion siyosat, investitsiya muhitini ifodalovchi ko'rsatkichlar. Milliy hisoblar tizimi va to'lov balanslari orasidagi bog'lanish.

Milliy boylik va milliy mulk haqida tushuncha va bu sohadagi statistikaning vazifalari. Milliy hisoblar tizimida iqtisodiy aktivlar tushunchasi va tarkibi.

Foydali qazilma boyliklari, suv va gidroenergiya resurslarini statistik o'rganish. Milliy boylik elementlarini joriy va o'zgarmas baholarda hisoblash va ular dinamikasini o'rganish.

14-mavzu. Moliya-kredit tizimi statistikasi.

Moliya statistikasining ko'rsatkichlar tizimi. Davlat moliya statistikasining asosiy ko'rsatkichlari. Bank faoliyati statistikasi. Pul muomalasi statistikasi. Qimmatli qog'ozlar statistikasining asosiy ko'rsatkichlari. Sug'urta statistikasi.

15-mavzu. Aholi turmush darajasi statistikasi.

Aholi turmush darajasini ifodalovchi ijtimoiy-iqtisodiy indikatorlar tizimi. Uy xo'jaliklari budjetini statistik kuzatish. Aholining sotib olish qobiliyati, minimal yashash darajasi va kambag'allik chegarasi. Aholi turmush darajasini ifodalovchi umumiy ko'rsatkichlar. Ijtimoiy infratuzilma statistikasining ko'rsatkichlari.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

(fan bo'yicha laboratoriya ishlari va kurs ishlari mo'jallanmagan)

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Statistika fanining predmeti va ushbu. Statistika kuzatish uslubiyati
 2. Statistika jamlash va guruhlash. Statistika jadval va grafiklar
 3. Statistika ko'rsatkichlari
 4. Variatsiya ko'rsatkichlari
 5. Tanlanma kuzatish
 6. Regression va korrelyatsion tahlil
 7. Dinamikani statistik o'rganish usullari
 8. Iqtisodiy indekslar
 9. O'zbekiston milliy hisoblar tizimi – iqtisodiy statistikaning uslubiy negizi.
 10. Aholi statistikasi. Mehnat bozori statistikasi
 11. Yalpi ichki mahsulot statistikasi
 12. Milliy daromad va milliy hisoblar tizimidagi boshqa daromad ko'rsatkichlari
 13. Milliy bo'ylik va Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi
 14. Moliya-kredit tizimi statistikasi
 15. Aholi turmush darajasi statistikasi
- Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jhozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

1. Statistika fanining predmeti va ushbu
2. Statistika kuzatish uslubiyati
3. Statistika jamlash va guruhlash
4. Statistika jadval va grafiklar
5. Statistika ko'rsatkichlari
6. O'rta miqdorlar
7. Variatsiya ko'rsatkichlari
8. Tanlanma kuzatish
9. Regression va korrelyatsion tahlil
10. Dinamikani statistik o'rganish usullari
11. Iqtisodiy indekslar

<ol style="list-style-type: none"> 12. Statistika faniga kirish 13. Statistika ma'lumotlarni to'plash nazariyasi va amaliyoti 14. Statistika jamlash va guruhlash 15. Statistika ma'lumotlarni jadval va grafiklarda tasvirlash 16. Tasviriyl statistik ko'rsatkichlari 17. Statistika variatsiyani baholash usullari va dispersion tahlil asoslari 18. Dispersiya. Dispersiyalar turlari 19. Statistika tadqiqotlarda tanlama kuzatishning qo'llanilishi 20. Tanlab kuzatish xatosi, tanlanma to'plam zaruriy miqdorini aniqlash va tanlab kuzatish natijalarini tarqatish yo'llari 21. O'zaro bog'lanishlarni statistik o'rganish 22. O'zaro bog'lanishlar zichligini statistik o'rganish 23. Dinamika gatorlarida prognozlash 24. Statistika amaliyotida iqtisodiy indekslarini qo'llash yo'llarini aniqlash 25. Aholi statistikasi 26. Aholi harakatining statistik ko'rsatkichlari 27. Mehnat bozori statistikasi 28. Mehnat resurslari balansi 29. Milliy hisoblar tizimi va makroiqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi 30. Yalpi ichki mahsulot hajmini hisoblash usullari 31. Milliy daromad statistikasi 32. Milliy bo'ylik statistikasi 33. Asosiy va aylanma kapital statistikasi 34. Moliya bozori statistikasi 35. Pul muomalasi va kredit statistikasi 36. Sug'urta bozorini statistik o'rganish 37. Tashqi iqtisodiy faoliyat statistikasi 38. To'lov balansi 39. Aholi turmush darajasi statistikasi 40. Aholi pul daromadlari va xarajalari balansi. 	<p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan individual topshiriqlar variantlarini ishlab topshirishlari tavsiya etiladi.</p> <p>V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetentsiyalar</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistikaning nazariy va amaliy masalalari; statistik ko'rsatkichlarning tabiati, tuzilishi va hisoblash tartibi; statistik kuzatish hujiatlarini tuzish va to'ldirish yo'llari; taqsimot gatorlarini tuzish va uning ko'rsatkichlarini hisoblash; tanlanma kuzatish natijalarini baholash va bosh to'plamga tarqatish; dinamika gatorlariga xos asriy tendentsiyalarni aniqlash, konyunkturaviy va mavsumiy tebranishkarni baholash; regression-korrelyatsion tahlil ko'rsatkichlarini hisoblash; iqtisodiy indekslarni hisoblash haqida tasavvur va bilimga ega bo'lish; - statistik masalalarni yechish; soddaroq masalalar ustida statistik kuzatishni tashkil etish; statistik jadval va grafiklarni tushunari va jozibali qilib tuzish; turli statistik adabiyotlardan foydalanib ma'ruzalar tayyorlash; guruhlash turlari,
--	---

<p>statistik tasniflash va uning o'ziga xos xususiyatlarini talqin qilishi; statistik jadvallar va graflar tuzishi; statistik masalalarni yechish, axborotlarga ishlov berish va saqlash bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lish;</p> <ul style="list-style-type: none"> - mutlaq va nisbiy ko'rsatkichlarni hisoblashni amaliyotda qo'llay olish; o'rtaqa miqdorlar va variatsiya ko'rsatkichlarini hisoblash; tanlama kuzatish mohiyati, uni qo'llash sabablari va afzalliklarini amaliyotga tadbir eta olish; ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtaqasidagi o'zaro bo'lganliklarni statistik o'rganish; dinamika qatorlari ko'rsatkichlarini amaliyotda qo'llay olish; balans usulining mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni statistik o'rganish hamda amaliyotga tadbir eta olish; iqtisodiyotni erkinlashtirish sharoitida statistikning asosiy vazifalarini bilish makasiga ega bo'lishi kerak. <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.</p>
<p>4.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma'ruzalar; - real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; - esse, tezis va maqolalar yozishi; - vaziyatni topshiriqlarni (keys-study) yechish; - jarayonli-yo'nalitirgan ta'lim; - muhokamalarda ishtirok etish; - kichik guruhlarda ishlash; - loyihalar ishlari bajarish; - mustaqil ishlarni bajarish; - taqdimot tayyorlash; - turli darajadagi testlarni yechish; - so'rovlar o'tkazish; - aholi royxatlarini o'tkazishda ishtirok etish. <p>VII. Kerdini olish uchun talabalar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks etira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy hamda oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. James T. McClave, Terry Sincich. Statistics. -12th ed. 2013. -814 p. 2. Shodiyev X. va Xabibullayev I. Statistika: darslik. -T.: "Iqtisod-moliya", 2019. -454 b. 3. Soatov N.M, Nabiyev X, A.H Ayubjonov. Amaliy statistika: darslik. -T.: Iqtisodiyot. 2020. -298 b. 4. Soatov N. Statistika. Darslik. -T.: Abu Ali Ibn Sino, 2003. -743 bet. <p>Qo'shimch adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. // "Xalq so'zi" gazetasi, 2020 yil 25 yanvar. №19 (7521). 6. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni. 7. Mirziyoyev SH.M. "Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan
<p>5.</p>
<p>6.</p>

<p>birga quramiz". Toshkent. O'zbekiston MDTU, 2017. -48 b.</p> <p>8. Mirziyoyev SH.M. "Qonun ustuvorligi va inson huquqlarini ta'minlash bo'yicha harakatlar". Toshkent. "Ushbu kitobni yozganlar".</p> <p>9. Ayubjonov A.H. "Mamlakatdagi iqtisodiyotni rivojlantirish uchun davlat statistika xizmatlari". Toshkent. "Ushbu kitobni yozganlar".</p> <p>"Statistika fanidamaliyotlashg' ulolatlar o'kazish uchun qurilgan".</p> <p>TDU, 2016. -180 bet.</p> <p>10. Qoraboyev A., Rashitova N., So'uyirnazarov B. Milliy hisoblar tizimi. "Iqtisod-Moliya", 2015. 426 b.</p> <p>11. Елмисеева И.И. Статистика: учебник. -М.: Юрайт, 2012. -599 с.</p> <p>Аxborot manbalari:</p> <p>12. www.stat.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali, rasmiy sayti.</p> <p>13. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali, rasmiy sayti.</p> <p>14. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlarini ma'lumot milliy bazasi.</p>
<p>7.</p> <p>Fan dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashida ko'rib chiqilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan (2022 yil ___ "___" - sonli bayonoma).</p>
<p>8.</p> <p>Fan/modul uchun mas'ul (lar):</p> <p>K.Z. Muzaffarova - "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasida katta o'qituvchi</p> <p>Taqritzchilar:</p> <p>A.Raximov - Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti "Biznes va innovatsiya menejment" kafedrasida mudiri, dotsent, iqtisod fanlari nomzodi.</p> <p>Sh.Yakubova - Qarshi davlat universiteti "Turizm va marketing" kafedrasida mudiri, dotsent, iqtisod fanlari nomzodi.</p>
<p>9.</p>

<p>statistik tasniflash va uning o'ziga xos xususiyatlarini taqdim qilish; statistik jadvallar va grafiklar tuzishi; statistik masalalarni yechish, axborotlarga ishlav berish va saqlash bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lish;</p> <ul style="list-style-type: none"> - muldaq va nisbiy ko'rsatkichlarni hisoblashni amaliyotda qo'llay olish; - o'rtacha miqdorlar va variatsiya ko'rsatkichlarini hisoblash; tanlama kuzatish mohiyatini, uni qo'llash sabablari va afzalliklarini amaliyotga tadbir etib olish; - ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rnatilgan o'zaro bo'lganliklarini statistik o'rganish; dinamika qatorlari ko'rsatkichlarini amaliyotda qo'llay olish; balans usulining mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy hodisalarni statistik o'rganish hamda amaliyotga tadbir etib olish; iqtisodiyotni erkinlashtirish sharoitida statistikning asosiy vazifalarini bilish malakasiga ega bo'lishi kerak. <p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.</p>	<p>4.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma'ruzalar; - real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish; - esse, tezis va maqolalar yozish; - vaziyatli topshiriqlarni (Keys-study) yechish; - jarayonli-yo'natirilgan ta'lim; - muhokamalarda ishtirok etish; - kichik guruhlarda ishlash; - loyha ishi bajarish; - mustaqil ishlarni bajarish; - taqdimot tayyorlash; - turli darajadagi testlarni yechish; - so'rovlar o'tkazish; - aholi royxatlarini o'tkazishda ishtirok etish. <p>VII. Kerdtini olish uchun talabalar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy hamda oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishini topshirish.</p>	<p>6.</p> <p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. James T. McClave, Terry Sincich. Statistics. -12th ed. 2013. -814 p. 2. Shodiyev X. va Xabibullayev I. Statistika: darslik. -T.: "Iqtisod-moliya", 2019. -454 b. 3. Soatov N.M., Nabiyev X., A.H. Ayubjonov. Amaliy statistika: darslik. -T.: Iqtisodiyot. 2020.-298 b. 4. Soatov N. Statistika. Darslik. -T.: Abu Ali Ibn Sino, 2003. -743 bet. <p>Qo'shimch adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi // "Xalq so'zi" gazetasi, 2020 yil 25 yanvar. №19 (7521). 6. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni. 7. Mirziyoyev SH.M. "Buyuk kelajagimizni mard va oliyanob xalqimiz bilan
--	--	--

<p>birga quramiz". Toshkent. O'zbekiston NMIU. 2017. -488 b.</p> <p>8. Mirziyoyev SH.M. "Omon ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi". Toshkent. O'zbekiston NMIU. 2017. -48 b.</p> <p>9. Ayubjonov A.H., Mamatqulov B.X., Sayfullayev S.N. "Statistikafandan amaliyotlashg' uloiatmo'kzazishuchuno' quvqo'llama". -T.: TDIU. 2016. -180 bet.</p> <p>10. Qoraboyev A., Rashitova N., Go'urpazarov B. Milliy hisoblar tizimi. -T.: "Iqtisod-Moliya", 2015. 426 b.</p> <p>11. Елгисеева И.И. Статистика: учебник. -М.: Юрайт, 2012. -559 с.</p> <p>Axborot manbalari:</p> <p>12. www.stat.uz - O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining rasmiy sayti.</p> <p>13. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.</p> <p>14. www.lex.uz - O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.</p>	<p>7.</p> <p>Fan dasturi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti Kengashida ko'rib chiqilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan (2022 yil "___" daqi "___" - sonli bayonoma).</p>	<p>8.</p> <p>Fan/modul uchun mas'ul (lar):</p> <p>K.Z. Muzaffarova - "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi katta o'qituvchisi</p>	<p>9.</p> <p>Taqrizchilar:</p> <p>A. Raximov - Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti "Biznes va innovatsion menajment" kafedrasi mudiri, dotsent, iqtisod fanlari nomzodi.</p> <p>Sh. Yakubova - Qarshi davlat universiteti "Turizm va marketing" kafedrasi mudiri, dotsent, iqtisod fanlari nomzodi.</p>
--	---	--	--